

CAMPUS PAPIRON, CAMPUS A VILÁGHÁLÓN

■ Akárhogy is vesszük, a *Szabadság* – s ezáltal a *Campus* is – egy *brand*. Így intett Branea Róbert, a KMDSZ egykori elnöke, amikor először találkoztunk. Akarattal nem idéztem macskakörmökkel, mert nem szó szerint hangzott el ez a mondat, csupán véletlen találkozásunk üzenete ez. Az archiválás hosszú folyamataival bíbelődött, miközben bosszúsan vakarta feje búbját. A mostani *Campus* szerkezete eléggé változó, így nem mindig tudjuk beszűrni az impresszumot. Mint megtudtam, ennek is épp olyan fontos szerepe van, mint egy jól megírt jegyzetnek. Az impresszum történelemmé válik, ennek a *brand*nek a történelmévé. Elődeim gondoskodtak a múlttól és jövőről, mindamelllett, hogy DIÁKLAPOT szerkesztettek, így könnyűszerrel tekinthetek vissza a *Campus* történetébe.

SzólásSzabadság

■ „A KMDSZ lapja a *Campus*. Ezt a hetilapot a KMDSZ megbízásából szerkeszti három társ szerkesztő 1990 októbere óta” – írja Magyarai Tivadar az 1995-ös *Korunk* 11. számában, a *Kolozsvári Magyar Diákszövetség* című írásában. Balló Áron, Horváth István és Magyarai Tivadar vállalták, hogy immár a szabad(abb) világban egy különálló magyar diáklapot fognak szerkeszteni. Előtte már gyakorolták a lapszerkesztés mesterségét az *Aula*, az *Echinox* és a *Szabadság* szerkesztőségében, ráadásul együtt is dolgoztak, ami előnyös volt a *Campus* számára. Közös munkájuk az *Echinox* magyar oldalainak szerkesztése volt.

A KMDSZ frissen alakult diákszervezetként nem rendelkezett akkora pénzalappal, és feltehetően szervezői képességgel sem, hogy egy lapot működtessen, erre jó példa a '90 tavaszán megjelent, két kiadást megélt *Dilettánsok*. Így Tibori Szabó Zoltán (az akkori *Szabadság* főszerkesztője) és Branea Róbert megállapodása szerint a *Campus* megjelenési költségeit a *Szabadság* napilap vállalta. Ez magába foglalta a szerkesztőségben belüli infrastruktúra szabad használatát, a nyomdaköltséget és a terjesztést. Olvasói tehát azonosak voltak a *Szabadság* olvasóival. Ennek az volt az előnye, hogy a KMDSZ szervezetként kifele is tudott kommunikálni, elmagyarázhatta a nyilvánosságának létének értelmét, tevékenységeit, ami nagyban hozzájárult, hogy elfogadják mint érdekképviselési és kulturális szervezetet, és széles körben megismertesse

céljait. Már maga a szervezet nevének rendszeres megjelenése segített ebben, ezenfelül a belső ügyekben való bepillantás az újság hasábjain a megbízhatóság érzetét nyújtotta mindenki számára. Ugyanakkor hátránynak is számított egyben, mivel a diáklap célközönsége, a diákság nem vásárolta a *Szabadságot*. Ennek több oka is volt: a legbanálisabb és egyben legegyszerűbb magyarázata, hogy pénzbe került. A másik, hogy a *Campus* hétvégén jelent meg, amikor a diákok nagy része hazautazott. E célból több kísérlet is kitaláltak a szerkesztők, kisebb-nagyobb sikerekkel. Támogatások ellenében megvásároltak több *Szabadságot*, és ezt terjesztették a KMDSZ irodában vagy a bentlakásokban.

A *Szabadságban* való megjelenés bizonyos fokú öncenzúrával is járt. Figyelembe kellett venni azt a ténytet, hogy az átlagolvasók számára (akkor 29 százalék volt 35 év alatti) nem lenne egyértelmű, ami az egyetemi hallgatók számára az; megbotránkozhatnak a diákok számára természetes történeteken vagy nyelvezeten. Ez az önkontroll nem vonatkozott különösen a témákra, leginkább a szóhasználatra; grafikák és viccek terén kellett óvakodni a negatív visszajelzésektől. Később, 1992-ben napvilágot látott egy különkiadás, a homoródfürdői nemzeti diáktáborban naponta megjelenő *Tábori Campus*, ahol érezhetően szabadabb volt a szerkesztők keze. Mindannyian „nagy élményként” emlékeznek vissza ezekre a kiadásokra. Az öncenzúra ma is létezik, ugyanúgy igazodni kell a *Szabadság* nyelvezetéhez, korrektségéhez úgy, hogy közben ne vesszen el a fiatalos könnyedség.

„A diáklapok a diáknemzedékek stafétái: az évfolyamok kézről kézre adják őket, s így, még mielőtt belesárgulnának egy szerkesztési koncepcióba, kivitelezési modellbe, már gazdákat is cserélt a staféta: új szerzők ragadnak tollat, új olvasók vernek tábor. Diáklapot szerkeszteni, főleg induláskor, könnyű is, nehéz is. Könnyűnek tűnhet, mert egy szuszra fel bírjuk sorolni, hogy mi mindent kellene bele írnodolni, nehéz, mert sok mindent fel tudunk sorolni. A diákélet hétfőtől hétfőig tart: diákélet a tanteremben, a bentlakásban, a könyvtárban, a focipályán, az Arizonában, a vakációban. A szeszzióról nem is beszélve! Ez a diák-világminőség ott lehet a diákújságírók tollában is!

E univerzumban az egymás és világ iránti sajátos érdeklődés a vonzóerő.” – Magyar Tivadar írását idézem a legelső lapszámból. A diák-világmindenség azóta csak fokozódik, a diákújságírók generációi pedig egymás után adták át a *Campus* kulcsát.

Ahogy fejlődünk a demokrácia korában, úgy fejlődött a *Campus* is, legfőképpen a grafikai elemek, tördelés és technikai segítőeszközök terén. Az írások nyelvezetére nehéz lehetne ezt így kijelenteni, túlságosan szubjektív, személyektől és kortól függ. A tantermek megmaradtak, a bentlakások zsúfoltabbak, mint valaha, új könyvtárak és foci pályák is épültek. Egyedül az Arizona nincs már. De van helyette számtalan új hely, ahol a magyar diákélet pezsgőtabletta módjára éli mindennapjait.

Campus Online: campus.szabadsag.ro

■ „A nyomtatott lapoknak már nincs jövőjük!” – állítják az egyetemen, és mondja ezt mindenki, akivel újságírásról beszélek. A high-technek köszönhetően valóban ez az irány mutatkozik, habár én naivan reménykedem abban, hogy nem ennyire apokaliptikus a helyzet. Ami biztos, hogy a diákság immár kütyújén követi a híreket, így a *Campus* 2014 májusában portállá lépett elő.

A diáklap mindig is kapocs szerepet töltött be a *Szabadság* olvasói és az egyetemisták között, ezt erősítette meg ez az új lépés. Polacsek Péter főszerkesztő, Nagy Kinga, Krisztály Bea szerkesztők egy felhasználóbarát, színes felületet álmodtak meg, ahol bárki könnyen megtalálhatja a számára fontos tudnivalókat, érdekességeket. Külön rovatok különböző témákat járnak át: a *Mifolykittben* az aktuális eseményekről lehet tudakolni, a *KulturHausban* kulturális eseményekről, a *Tudományban* meg sokféle tudományos érdekességről lehet olvasni. Külön fülecske, a *Kivetítő* szolgál arra, hogy a filmes témákat kedvelő olvasók is otthon érezzék magukat. A *Példakép(p)* rovatban leginkább szakmai, illetve portréinterjúkat lehet követni. Az *Ajánlóban* pedig minden megvan, amit a *Campus* csapata ajánl: rendezvények, filmek, ételek, minden finomság. A *Bezzeg* rovatba kerülnek a merész publicisztikák, vélemények, eszmefuttatások. Ez ugyanúgy elkülönül a nyomtatott változatban is.

Eredetileg naponta frissülő portálként indult, ma már lecsökkent heti 2-3 anyagfeltöltésre. A portál működése nem jelenti a nyomtatott változat megszűnését. Minden szerdán megjelenik a *Szabadság* 6–7. oldalán, és a jól megírt aktuális írások kerülnek fel online. A kettő összhangban egészíti ki egymást. Természetesen Facebook oldala is van a *Campus*-nak, ahol minden friss anyagot közzé kell ten-

ni, így terjed a diákság körében. 2015 októberében a *Campus-Szabadság* Facebook profil elérte az 1000 kedvelőt, jelenleg 1026-nál tart.

A szerzők általában mindig az aktuális események szervezői/résztevői, gyakran megosztják élményeiket az olvasókkal. Ezek általában 600-1500 embert érnek el, arányosan párosítva pedig 50-100-an kattintanak a teljes cikkekre; ami függ az írás minőségétől, szerzőjétől és aktualitásától. Hasonló módon működik, mint minden online portál, természetesen kevesebb olvasóval és kisebb számokkal. Amolyan kis állatka a tápláléklánc alján. De milyen kicsi, éppolyan hasznos mindannyiunk számára.

Mai Campus legbelülről

■ A *Campus* ugyanúgy kínálódik, mint minden médiaorgánum, amit nem a kormány vagy valamelyik multi futtat a piacon. A diákok többsége talán még nem is hallott róla, csak azok, akik kicsit többet szeretnek tájékozódni a bulvár szennyein túl, s érdeklí őket a kolozsvári magyar fiatalság minden megmozdulása, ugyanúgy ezeknek visszhangjai. Bár a *CAMPUS* ott szokott virítani a diáknapos óriás banneren mint médiatámogató, jelentősége valahol eltörpül a Transindex és egyéb neves portálok mellett. Ez nem baj. Az igazi baj talán ott kezdődik, hogy a KMDSZ-nél is halványodik a jelentősége, ami az úgynevezett konkurenciára, a *Perspektívára* is jellemző. A KMDSZ-lapok közel sem olyan fontosak, mint régen. Valahol ott senyvednek a megszokás, illetve a kötelesség határán.

Írásom elején idéztem Magyar Tivadart. Hadd fejezzem be ugyancsak vele: „A *Campus* egy gyakorló felület minden újságírótanonc számára, ahol igyekeznek a szakma szabályainak legmegfelelőbb írásokat kicsikarni magukból. Szakmailag megfelelőek, és így legtöbb esetben megfojtják saját magukat. Hiányzik a pikantéria, a fekete humor, az igazi diákos és szabad nyelvpörgés. Ugyebár kivételek nélkül nem létezne ez a szabály. Néha nyúg, mert, ahogy egyre inkább haladunk előre az időben, egyre kevesebb jut belőle. De még mindig él, huszonhat fordulatot és eseménydús év után is. Csináljuk, mert mégiscsak egy brandnél tesszük próbára saját magunkat, s tagadhatatlan híúságunk, a cikkeink fölött kiemelt nevünk látványa is megér minden leütést. A *Campus* első generációi lázadtak, kreatívan élték ki szabadságukat, s írtak mindenről, amiről sokáig nem lehetett. Mi inkább felnőttek szeretnénk lenni, tanulni és saját magunkat keresni benne, s közben fogalmunk sincs, hogy mekkora kincset ápolunk csupán önszorgalomból.”

Kádár Kata